

Joculu si portulu romaniloru din Foenu.

Romanii din Foenu (4 óre dela Timisióra in Banatu catra mediadi), au datina ca a dou'a, a treia di de Pasci si alte serbatori se jóce in drumu. Acestu jocu publicu, 'lu anumescu ei joculu mare.

Dupa prandiu incepu de locu a se stringe tinerii si barbatii de o parte, fetele si nevestele de alta parte aprópe de locul jocului, si astépta cu nestemperare pene judele séu tutorulu da semnu de a se incepe joculu. Musicantii atunci pléca musicandu catra locul de jocu, — jucansii le urmédia, eara fetele 'i intalnescu pe toti in locul de jocu.

De odata se alegu jucatorii, si facu un cercu mare, eara musicantii remanu in midilocu. Joculu se incepe si musicantii pléca aincungiura pe lenga cercu, si acei, de carii se apropia musica incepu a sari si inverti catu mai cu ferbintiéla, si a descantá; pene cei mai indepartati de musica jóca mai liuu. Acei carii sciu jucá bine si a face mai multe figuri in jocu, se numescu calu si eri.

Joculu tiene pene catra santirea sórelui, de órece in de séra se sparge prin mergerea a casa a feteloru, care n'au parintii loru de fétia la jocu; nevestele cu barbatii si fetele cu parintii remanu ínse si mai tardiu.

Musica era de violine (laute) violoncina (lauta mare) si tambura (duba), si o escutá romanii economi (plugari) singuri; mai multu strepitu de-catu armonia.

Portulu (imbracamintea) din Foenu e fórté

frumosu, si servece de modelu! pentru mai multe sate din pregiuru, asia catu se dice: „se pórtá ca la Foenu.“

Junii si barbatii au camesia lunga cu o palma mai josu de genunchi, asia catu la unii, camesi'a acopere si obelele pistrítie de pe pulpa picióreloru. Se incingu cu sierpare, curele, si bracire. — Au peptariu lungu, 'lu anumescu ei „chintusiu“ (kōntōs?) fara manece; iérna pórtá kojocu lungu. Pe capu au clabetiu, adeca caciula (cucuma) din pele de mnielu negru si pórtá si paleria rotunda, eara in picióre de regula, o p i n c e, séu si caltiuni. — Perulu 'lu pórtá lungu, si retediátu la céfa; au mustetie, dar betranii se si radu. —

Femeiele au lucsu mare in portulu loru.

Fetele pórtá camesia lunga; acea de tóte dilele e la colariu (guleru) si la manute lucrata cu pui si ochiti (figure diverse) din humbacu; acea de serbatori din firu de auru. Si ele au peptariu scurtu, de lana séu de matasa négra cu flori galbene si rosii. Se incingu mai anteiu cu brau, carele e si de doue palme de latu, — pe urma punu din dreptu opregulu, din nainte catrantí'a si aceste le mai léga catra trupu cu nesce bracire, brauri anguste de 3—5 degete, si tustrele objete suntu lucrata din lana de mai multe fetie, preponderandu colórea rosia, galbena si veneta.

O p r e g e l e suntu de doue palme patrate de panura pe siele, eara mai in josu flandara fire rescuite de lana rosia si alba pentru fete si neveste tinere, rosia si négra pentru cele betrane. —

Tóte aceste, romanele singure le lucra. Ele apala si torcu lana, o dau de se coloréza, pe urma ele o tiésu, si cele mai avute inverstédia firu de auru, séu brodédia flori. Consta lucru fórté multu,

si suntu scumpe, postulu celu mare 'lu petrecu nu-
mai cu gatirea vesminteloru pe Pasci; eara pre-
tiulu pentru alta persóna suie la 200 fr.

Fetele la serbatori candu mergn la biserica,
séu la jocu, 'si punu tóta averea, zestrea la gutu
(grumadiu). 3—8 sire de taleri, doidiaceri si gal-
beni, asia catu le acopere sinulu. Acesti bani 'i
mostenescu ele dela mame si babe si alte, le au
in pretiu de 50—200 fr.

Fetele pórtá perulu peptenatu cu cosítia pe spa-
te si despartitu dreptu in crestetu; séu catra frun-
te e despartitu intr'unu coltiu de treiunghiu. Pe
frunte au o sirma (pretea, plantica) de auru de
1, 2, degete de latu. — La unica chic'a e legata la
redacina ei intr'o incovietura, si in pregiuru e or-
nata cu buchetu séu cununa de flori din bolta, pis-
tritie si sicluite.

Nevestele au asemene portu cu ceva diferintia.
Pe capu pe langa sirma au pentru serbatori o cãi-
tia simpla, din panura lucrata cu firu de auru, si
nevestele tinerele pórtá o tufa intréga de flori. In
locu de bani au margele, ca-ci aceia i-a datu acuma
la féta. — Fetele au caltiuni rosii, eara cele mai
betrane negri.

E placere a vedé poporulu romanu candu e
imbracatu de serbatóre. Curatien'a cea mai mare,
— camesi'a e pe elu ca si neu'a.

Acea sminta mare am aflatu ca fetele si mu-
ierile tinere se albescu si rumenescu peste mesu-
ra, asia catu se facu ca si cu larva, si 'si ascundu
trasurile cele naturale si frumoése, in catu cugeti
ca adeseori vedi odinóira.

Albirea si rumenirea acésta sia si aretatu ur-
marea cea rea, caci la cele mai de versta dintii
suntu negri si slabi, eara gingéii galfedi si stricati,
de órece albelele si rumenelele suntu mestecate cu
saricica si alte ierburi veninóse. —

Poporulu trebuie desbatutu dela acésta datina
pagubitóre pentru sanetate, si in sine urita. Sva-
turi bune, si predici in biserica!!

Descrierea acésta servésca de modelu si in-
demuu pentru mai multi; credemu cumca ar fi bi-
ne, ca in tóte pregiururile se luamu in considera-
tiune insusirile nóstre natiunale, si se le descriemu,
ca incetu se compunemu cartea poporului, adeca
caracteristica romana.

Pene acum mai multu s'au interesatu strainii

de asemene insusiri a le nóstre, decatu noi insine,
— si ce e daun'a mai mare, — amu fostu reu cu-
noscuti, si descriși mai cu séma fara simpatia. —
Intieptului pucine. —

ПРИНЦИПЕЛЕ

дрептълъї патърї.

(Фрмаре.)

Дрептѣ реалѣ е, а потѣ фолосї знѣ лъ-
крѣ ка мїжлокѣ ла ажнцереа ескопѣлї, шї а
потѣ ескїде пе тоцї алцї дела жсѣлѣ ачелѣшнѣ
лѣкрѣ. Ачестѣ лѣкрѣ е легатѣ брешкѣм де пер-
соналитатеа дндрептѣцїтѣлї, е алѣ сеѣ сеаѣ
пропрїетатеа са. Дрептѣ персоналѣ е, а
потѣ констрѣнѣ о персѣнѣ ка сѣ факѣ сѣѣ сѣ
дндреласе де а фаче чева.

Din idea de persѣнѣ жрмѣзѣ, кѣ еа аре
дрептѣрї прїмїтїве, ва сѣ зїкѣ, дрептѣрї есе-
нциалї шї етерне, дн опѣсечѣне кѣ дрептѣрїле
derivatе шї аквїсїте че шї днстрѣїна се потѣ.

Орї каре персѣнѣ аре дн ценере дрептѣлѣ
прїмїтївѣ де а се сѣсцїне шї а се конвалїда дн
лѣме; прїн жрмаре аре дрептѣлѣ де а'шї кон-
серѣ есїстенѣа нѣлѣ кѣндѣ їо кончедѣ патѣра;
дрептѣлѣ де а'шї есерѣїта шї естїнде нѣтерїле
саме персоналї, нѣлѣ дн кѣлѣ нѣ офенде чер-
кѣлѣ де лївертате алѣ алтора; шї дрептѣлѣ де а
фї кѣ тóте алте персѣне перфептаменте егалѣ.
Дрептѣлѣ де дїфенсѣ жрмѣзѣ дн дрептѣлѣ де
коавѣїзне, де каре ворѣїї маї днсѣсѣ.

Дрептѣлѣ прїмїтївѣ де пропрїетате нї лѣ
есплїкѣ ачеа жѣрстаре, кѣ нїчї знѣ омѣ дн лѣме
нѣ нóте вїїе шї опера дѣкѣ нѣ аре лѣкрѣрї
(res, cose) нѣнтрѣ сїне шї нѣнтрѣ аптївїтатеа
са; ашадар' ачестѣ дрептѣ нѣ е нїчї дрептѣлѣ
тѣжрорѣ ла тóте, нїчї о конѣнїзне прїмїтївѣ де
бнжрї, чї есте знѣ дрептѣ ла лѣкрѣрї кѣпїта-
тївѣ е каретатївѣ недетерпїнате. Кѣ, дѣлѣ че
тодї бменїї, знѣлѣ ка шї алѣлѣ, аѣ черїе дре-

първи primitive, de sine xpméзъ къ нѣчи знѣлъ нѣ по́те оъ айъ вер' знѣ дрептѣ немърципитѣ, пентрѣкъ атѣнчи дѣи релѣчѣне кѣтрѣ алте персоне нѣма de detorinde, ear' нѣ шѣ de дрептѣрѣ ар потѣ фѣ ворѣа.

2) Дрептѣлъ приватѣ ипотетикѣ есте кондиционатѣ дела черте пресъносичѣнѣ. Пѣпъ къндѣ дрептѣлъ primitivѣ ка дѣпъскѣтѣ шѣ егернѣ е абсолютѣ шѣ нѣмаѣ формале, еакъ дрептѣлъ приватѣ ипотетикѣ ка dependente сѣѣ кондиционатѣ дела знѣ обѣнтѣ determinatѣ de дрептѣ — е материале. Тотѣ че есте дѣи черкѣлъ de либертате а отѣлѣи, е проприетатеа лѣи, шѣ по́те сѣ ескидѣ de айчи не тоѣи чеелалѣи о́менѣ. Проприетате дѣпъскѣтѣ се нѣмеште тотѣ че патѣра а легатѣ немѣжлочитѣ къ отѣлѣ дѣи моментѣлъ, къндѣ ачеста а дѣпратѣ дѣи лѣшеа сепсѣалѣ, ирекѣм п. е. нѣстерѣле спирѣтѣалѣ е корпоралѣ шѣ коресънзеторѣеле лорѣ органе. Проприетате акѣисѣтѣ е тотѣ че фѣрѣ виолареа вер' знѣи дрептѣ стрѣинѣ вѣне адаогъндѣсе ла проприетатеа дѣпъскѣтѣ.

Аша проприетатеа акѣисѣтѣ интерѣ се наште прѣи есерѣитареа дрептѣлѣи de а'шѣ десволта, кълѣива, шѣ вса отѣлѣ канѣчѣтатеа, факѣлѣтѣдѣле шѣ нѣстерѣле сале спирѣтѣалѣ дѣнѣ нѣлакѣ — тотѣ дѣаѣна дѣнсе фѣрѣ а виола дрептѣлъ алтора. — ашадар' ачѣстѣ проприетате сѣнтѣ къношѣтѣдѣле шѣ дестерѣтѣдѣле отѣлѣи. Апоѣ дрептѣлъ de а къцѣта шѣ de а манифѣста либерѣ къцѣтеле сале, нѣмаѣ сѣ нѣ офѣндѣ дрептѣрѣле алѣѣа. Проприетатеа акѣисѣтѣ естерѣлѣ се наште прѣи лѣареа дѣи носесѣ а знѣи лѣкрѣ че дѣнкѣ нѣ е алѣ нѣстерѣи; къ, дѣлѣче дрептѣлъ отѣлѣи нѣ е ресѣтрѣнсѣ ла лѣкрѣрѣи determinate, чѣи фѣѣкѣре отѣ аре дрептѣ ла лѣкрѣрѣи дѣи цѣнере, аша дѣеѣе къ сѣнтѣ сѣѣ аѣ фостѣ лѣкрѣрѣи карѣи нѣ сѣнт сѣѣ н'аѣ фостѣ але нѣстерѣи, шѣ карѣи дар' дѣнѣ дрептѣ шѣ рѣчѣнѣе потѣ дѣвенѣи дѣи носесѣнѣеа прѣмѣлѣи окѣпанте, шѣ ачеста ле по́те фолоѣи сѣѣ шѣ конѣсѣме дѣнѣ плакѣ. Лѣареа дѣи носесѣ а знѣи

лѣкрѣ че акѣм е алѣ алѣѣа, се цѣне de обѣнтѣлъ конѣратѣлѣи. Семпеле патѣралѣ а ле проприетѣдѣи естерѣне, дѣи карѣи се наште челѣ пѣдѣнѣ о пресѣмѣчѣне жѣрѣдикѣ de носесѣнѣе, сѣнтѣ носесѣлѣ фѣисѣкѣ шѣ всзареа фѣнѣлѣи конѣформѣ. А асекѣраре ачѣстѣ проприетате, се цѣне de статѣлъ жѣрѣдикѣ-чѣвиле. Проприетатеа individѣалѣ се дѣстѣнѣе de проприетатеа конѣнѣлѣ нѣмаѣи прѣи ачѣеа, ка ачѣстѣ дѣи зрѣмѣ е проприѣлѣи знѣи персоне моралѣ, шѣ сорѣдентеле еѣи е нѣма конѣратѣлѣи. Акрѣшченѣа дѣакѣ е знѣ modѣ de а къшѣтѣга проприетате естерѣлѣ, дѣи кътѣ адекѣ прѣи ачѣеа нѣ се офѣнде вреѣнѣ дрептѣ стрѣинѣ.

Дрептѣлъ de носесѣнѣе дѣлѣчѣтѣ, дѣкѣ патѣра а немѣчѣтѣ материалѣ ачѣстѣи дрептѣ; шѣ ер' дѣкѣ перѣ дѣндрептѣдѣитѣлъ, адекѣ сѣвѣнтѣлъ дрептѣлѣи, дѣи карѣе касѣ апоѣ обѣнтѣлъ de носесѣнѣе ка лѣкрѣлъ нѣстерѣи трѣче дѣи нѣнѣле прѣмѣлѣи окѣпанте. Сѣчѣсѣнѣеа тестамѣнтарѣи шѣ абѣнѣтѣстатѣ сѣнтѣ обѣнтѣлъ лѣдѣслѣчѣнѣеи носѣтѣе. Отѣлѣ ка фѣинѣцѣ рѣчѣнѣалѣ по́те дѣи бѣнѣ воѣа са сѣ шѣ рѣнѣнѣчѣи дрептѣлѣи сѣѣ de проприетате, дѣи кътѣ ачѣста е алиѣнаверѣ, сѣѣ по́те сѣ'лѣ трансѣферѣскѣ дѣи алѣѣи. Знѣ лѣкрѣ дѣлѣсатѣ е лѣкрѣлъ нѣстерѣи шѣ трѣче дѣи носесѣнѣеа прѣмѣлѣи окѣпанте, de къмѣва н'а фостѣ проприетате конѣнѣлѣ. Пресѣкрѣпѣчѣнѣеа лѣкрѣрѣилорѣ ачѣисѣвере шѣ алиѣнаверѣ, de шѣ рѣчѣнѣеа о перѣмѣте, ка дрептѣлъ патѣрѣи нѣ о кънѣште, шѣ е нѣма обѣнтѣлъ дрептѣлѣи носѣтѣеѣ.

Скѣмѣзареа релѣчѣнѣеи жѣрѣдикѣе дѣнѣре доѣт сѣѣ маѣи нѣнѣе персоне се офѣнтѣлѣ прѣи конѣратѣлѣ, адекѣ прѣи знѣ актѣ къ карѣе сѣвѣнѣцѣи дрептѣлѣи дѣи бѣнѣ е либерѣ воѣа лорѣ трансѣнѣнѣ шѣ рѣченѣ, сѣѣ адекѣ дѣескѣмѣвѣ знѣи къ алѣѣи дрептѣрѣи. Прѣи конѣратѣлъ реалѣ отѣлѣи кѣарѣ фаче чеѣа пентрѣ скопѣлъ алѣѣа, ear' прѣи конѣратѣлъ верѣбалѣ нѣма прѣмѣте чеѣа. Астѣ престаре конѣсѣте дѣи а да, а фаче сѣѣ а дѣнѣтрѣлѣса чеѣа, шѣ 'шѣи арѣ сорѣдентеле сѣѣ дѣи воѣнѣца бѣлатерале, пентрѣ ачѣеа нѣ се поате

denega nъmaї зплатералминте сѣхъ нъmaї дънъ арбитріалъ зпелї пърді, къ атънчі е евідентъ къ с'ар viola сфера de либертате а челеїмалте пърді. De znde се vede къ шї дънъ дрептълъ патъреї дикъ аре локъ облегъчънеа коаптивъ дп кътѣ пентрѣ контрапте, прекъм шї дрептълъ ла дп-demnicare дп касѣ къндѣ промїсізпїле фъкъте пъ с'ар дшплїні. Релъчънеа жърїдікъ че акъмѣ есіете, пъ се пѣте нїчі апъла, нїчі скїмба, чї нъmaї прїп о дпвоїре речїпрокъ сѣхъ прїп пѣхъ контратѣ.

Ла валїдїтатеа жърїдікъ а контраптълї се чере, ка пачїоченпїї сѣ фїзъ зпїдї дп воїндъ, шї ка есекътареа трататълї сѣ фїзъ атътѣ фїсікаменте кътѣ шї етїкаменте къ пътїндъ. Nъmaї фїїндѣ ръчїзналї е либерѣ се потѣ зпї дп воїндъ de а конкїде контратѣ; ашадар' пъ ачеїа de карї се пѣте пресъзпне къ п'аѣ воїѣ нїчі ръчїзнале нїчі либеръ, прекъм п. е. копїї шї демепдїї сѣхъ шептекапдїї. Се ла конкїдереа контраптълї с'а комїсѣ ерѣре, каре атїндѣ есенціалїтатеа трататълї дптрегѣ, атънчі ачеста пъ пѣте фї валїдѣ; ачѣста дпсе пъ стѣ шї деспре детермінъчънїле ачїденталї. Дпвоїреа аре de а фї сѣхъ еспресаменте декїаратъ, сѣхъ de а се потѣ dedъче къ секърїтате дпн алте черкъстърї; асемепе шї промїсізпнеа п'аре de а фї нїчі недетермінатъ нїчі нелегалмїнте стѣрсъ, дѣкъ времѣ ка контраптълѣ сѣ аїбъ валѣре. Дѣкъ есекътареа контраптълї е фїсікаменте къ пепътїндъ, атънчі ачѣстъ непосїбілїтате deve пробатъ de времѣ а окъпа de дшплїнїреа контраптълї; шї ерѣ пъ е пермїсѣ ка контраптълѣ сѣ къпрїндѣ чева че ар' фї контрарїѣ ръчїзпнеї шї моралълї; дрептърї неачїсіверѣ шї неалїенаверѣ пъ потѣ фї нїчїодатъ обїентѣ de контратѣ; прекъм ерѣ контраптълѣ пъ пѣте дїспъне деспре дрептърїле зпї алѣ треїле фърѣ нъmaї къ дпвоїреа сѣхъ еспресъ сѣхъ ръчїзналмїнте озпосїтъ а ачестъїа.

Прїп контратѣ се паскъ дрептърї реалї, дпн че ѳрѣ зпѣ лъкрѣ трече дпн сфера de либертате

а зпъїа дп сфера de либертате а челеїмалтѣ; апої дрептърї персоналї, дп пътереа кърора зпълѣ есте дпдрептърїдїтѣ а претїнде чева дела челеїмалтѣ; шї дрептърї реалї-персоналї, прїп карї дпн сфера de либертате а дохъ пърдї сѣ фѣрмѣ зпѣ терїторїѣ комъне de дрептѣ.

А дшпдека прїп апчїзпне либеръ шї дп модѣ нелегале не омѣ дп есерчїдїлѣ дрептълї сѣхъ, дпсемпѣзъ а'лѣ офенде шї а'ї viola дрептълѣ. Ачї аре локъ коапчїзпнеа, шї офесълѣ о пѣте зса дп контра офендентелї; пентрѣ къ ачеста прїп вїолъчїзпнеа de дрептѣ с'а сьпъсѣ облегъчънеї de а чеде ла коапчїзпне, еарѣ офесълѣ нъmaї къ пътереа фїсікъ маї пѣте ръчїзналмїнте делътъра форца нелегале а офендентелї. Дѣка чїнева е аменїндатѣ de о агресїзпне вїолентѣ, атънчі агресатълѣ аре дрептѣ de а превенї сѣхъ адекъ de а респїндѣ перїкълѣ фїсікѣ че tende la вїолъчънеа фаптекъ а дрептълї сѣхъ; дѣкъ п. е. чїнева, пъпъ къндѣ алтълѣ ръмъне дп сфера са de либертате, агреде вїолентемепте не ачеста, аша кътѣ вїѣда агресатълї е естремаменте аменїндатъ, атънчі ачеста пѣте шї зчїде не агресоре, пентрѣ къ прїп ашгептаре шї-ар' переклїта нъmaї сьбсїстенца шї прїп зрмарѣ шї тѣте дрептърїле сале; ба дпкъ дп ачестѣ каоѣ фїзкарѣ омѣ аре дрептѣ de а ста дптр'ажъторїѣ ла челѣ атакатѣ, а персекъза агресореле вїолентѣ шї прїнзпндълѣ а'лѣ шї зчїде, пентрѣкъ прїп зпѣ атаре атакѣ фїзкарѣ персоналїтате е аменїндатъ.

Маї дпколо, дънъ дрептълѣ de рестїтъчъне дп дптрегѣ, тотѣ омълѣ аре дрептѣ а 'шї реа-прѣпрїа шї коаптиваменте лъкрърїле че нежъс-таменте 'ї с'аѣ лъатѣ; а констрїндѣ ла indemnicare не дахъп-касъсторїѣ; а претїнде сатїфъпчъне пентрѣ вѣтъмареа онѣреї патъралї сѣхъ а претїнде рестїтъчънеа нъмелї зпнѣ; дп фїне а респълтї асемепе къ асемепе ла офенденте.

(Ва зрма.)

ва пътеа репрезента спайта фийчеї сале ши алїи
Don Жсан? . . . — Еї свѣтѣ амедїїї ка де о
ловїтърь морталъ! —

„Саѣ сѣършїтѣ! зїсе Texdelinda, пої тер-
пеатѣ ла алтарѣ, ши алтарѣлѣ не ва серві де
мортѣлѣ!“

„Еї вїне! амїчїлорѣ! стрїгъ Don Жсанѣ,
адресѣндѣсе кѣтръ четѣденї, пѣ шїтїмѣ пої оре
а мѣрї? Се аштенпѣтѣ ка пѣвѣлїторѣлѣ се вїе
пѣлѣ сѣв зїдїсрїле пѣстрѣ? Нѣ! се алергѣмѣ
дїаїнте ши се ї презентѣмѣ брацѣле пѣстрѣ де
лѣптѣ. —

Дакѣ вїкторїа не ва трѣда, пої сѣптемѣ
дїакредїтѣцїї де а гѣої дїи мѣрте знѣ ажѣторѣ
сїгѣрѣ; дакѣ трѣвїе сѣ мѣрїтѣ се вїнденѣ
дїкаї сѣжїпѣ сѣпцѣле пѣстрѣ ачѣсторѣ дѣшманї
аї зманїтѣцїї! . . . — Кѣтѣ центрѣ мїне воїк
кїема дїи ажѣторѣ черїѣлѣ ши не Texdelinda,
амѣндої мѣ ворѣ кондѣче не калеа опѣа-
реї!!! . . .“ —

Nimine пѣ респѣнде ла ачѣстѣ дїскѣрсѣ пїнїѣ
де ероїсѣмѣ; спайта есте дѣпералѣ! фїка, дѣс-
перареа, гѣлвїнѣла мордїї, сѣптѣ импрїмате не
тѣте фѣцѣле! —

Фїѣлѣ мѣѣ! зїсе мама прїнчѣсѣ, ачѣстѣ
ептѣсїасѣмѣ есте задарнїкѣ, кѣрацїѣлѣ тѣѣ дїї
импѣне! пої п'авѣмѣ алѣ кале де лѣатѣ, алѣ
партїѣ де дїверѣдошатѣ, де кѣтѣ се плѣкѣмѣ
капѣлѣ, ка нїште непорочїте вїктїме, сѣв ферѣлѣ
пѣкрѣдїпчѣосѣлїї! . . . сѣ пѣ маї ворѣмѣ маї
мѣлѣ де а комбате, че ва пѣтеа о мѣлѣ де
ѣменї дїи контра знїї потѣпѣ де пѣцїзнї дїсѣ-
тате де сѣпцѣле ѣменѣскѣ? . . . се дѣпѣнемѣ
дар зїлѣле пѣстрѣ дїи мѣлѣ Фїїпцѣї Сѣпрїте;
— вѣмѣ терѣсе се аштенпѣтѣмѣ мѣртеа, про-
штерпѣдїї ла пїчѣрѣле алтарїѣлї!“ —

Don Жсан се дїфїѣбрѣ де ачѣстѣ консїлїѣ
не каре дїдрѣзнѣште а'лѣ атрїѣвї мїкшѣртѣрїї де
сѣфлетѣ алѣ прїнчѣсѣї. — Елѣ чѣркѣ пѣзе сї-
лїпцѣ де а їнспїра кѣрацїѣ компатрїѣѣлорѣ сѣї;
еї п'аѣ тѣкарѣ пѣтереа де а'лѣ асѣлѣта, ши сѣптѣ

determїnацїї а кѣдеа фѣрѣ апѣраре сѣв савїа
мѣсѣлѣманѣлї. —

Texdelinda авїа маї респїра! — Кѣдїѣѣ
кѣрїерї дїспѣїтѣпѣтѣцїї пѣвѣлѣскѣ дїи четате ши
вѣстѣскѣ кѣ армате тѣрчѣасѣкѣ се апрѣпїе де
дїпѣртїтѣрї; дїи адеѣтѣрѣ се ши ведеаѣ акѣмѣ
порїї де пѣлѣберѣ рѣдїкѣндѣсе сѣв пашїї кавале-
рїеї; — фѣртѣѣна мѣце дїи апрѣпїере, дїи кѣ-
рѣндѣ арѣ се їсѣвѣскѣ асѣпра ачѣсторѣ зїдїсрї
лїпсїте де апѣртѣорї! . . .

Вѣдѣѣѣ прїнчѣсѣ дѣштенпѣндѣсе ка дїи знѣ
сѣпнѣ морталѣ, се адресѣѣѣ ла чѣї че о дїи
кѣпѣѣѣорѣ: мї'амѣ фѣкѣтѣ знѣ планѣ, . . . зїсе
еа, пѣ мѣ дїноїесѣкѣ . . . черїѣлѣ дїсѣшїї м'аѣ
їнспїратѣ! ачѣштї їнїмїчїї аї пѣмѣлїї крѣштїнѣ
сѣптѣ тотѣ атѣтѣ де аварїї, не кѣтѣ сѣптѣ де
сѣпцѣерѣшї; се адѣпнѣмѣ тѣте зѣверїле пѣастрѣ,
воїк адѣѣѣї де асѣтѣне пїѣѣѣерѣле мѣле ши
тѣте че пѣсѣдеѣѣ ши сѣ алергѣмѣ де а дѣпѣне
ачѣстѣ трїѣѣтѣ ла пїчѣрѣле знїї аварѣ! . . еатѣ
сїпѣгѣрѣлѣ мїжлѣкѣ де а авате фѣлѣцѣрѣлѣ де асѣпра
капѣтелорѣ пѣстрѣ! . . —

Дандѣтѣ тодї четѣденїї, алѣргѣ дїи тоате
пѣрѣїле ши се дїпторѣкѣ адѣѣѣндѣ прїнчѣсѣї тотѣ
че аѣ маї прѣѣїѣсѣ. — Дїкѣркѣтѣ де ачѣсте
авѣдїї, еа їнвїтѣ не Don Жсан де а рѣнѣне дїи
четате; — дїпѣѣѣтѣрѣшїтѣ де фїїка са пѣлѣгѣндѣ
ши прѣчѣдѣтѣ де еролїї, се грѣѣште де а ажѣпцѣ
дїи таѣѣра лїї Бажазетѣ. —

Дѣлфї дїаѣѣѣ рѣгѣѣѣнї ла черїѣ! — Кѣ
тодїї їмплорѣѣѣ мїла лїї Дѣгѣнеѣѣѣ, рѣгѣндѣлѣлѣ
ка се дїпторѣкѣ мїма ферѣчѣлїї Бажазетѣ, се
кондѣѣѣ пашїї прїнчѣселорѣ ши се ле дїпѣарѣкѣ
вїкторїѣсе! Don Жсан дїсѣ мѣѣеа ка
знѣ лѣѣ апрїнѣсѣ де мѣнїе кѣрѣѣїа і с'арѣ фї
рѣпїтѣ прѣда са! . . . — Елѣ се їндїгнѣ де
лѣшїтѣтеа компатрїѣѣлорѣ сѣї, ши акѣѣѣа ѣѣрта,
каре пѣреа кѣї рѣѣште не Texdelinda, кїарѣ
дїи шѣментѣѣлѣ кѣндѣ аторѣлѣ ши їменѣлѣ о де-
пѣнеѣѣ дїи брацѣле сале. —

Чѣтѣденїї чѣї маї дїсѣтѣпѣцїї се грѣѣскѣ

а еші дпайнтеа озвераней, пе каре де пе вър-
фелъ мърлорѣ о зърисе дптърпндзое. — Еї
дптълнескѣ авангарда, шї сьнтѣ ловїці де снаїма
ценераля шї де спектаколялѣ че лі се дпфццо-
шезъ: прїнчеса тама, а кърїа карѣ авїа се
мїшка, цїнеа дп браце пе фїїка са мърїндъ,
шї п̀реа кѣ ї адресезъ нїште ворѣ пе каре
Техdelında нѣ п̀теа нїчї кѣм се ле аскълте. —
Кѣте одатъ еа ешіа дїп астѣ летардїе нѣмаї
пентрѣ а слобозї нїште цїнето пльпг̀торе! . .
п̀реа кѣ вроеште се'шї р̀дїче вїаца. . . . —
Фїекаре черка се афле мотївлял ачестеї деспе-
рації аша де ловїторе: — Ревзат'аѣ оре Сьл-
танялѣ дарьрїле? Вроеште елѣ оре се'шї сторкѣ
п̀терїле дп коптра зпел четъцї каре нѣ е дп
старе де а'лѣ респїнце? Дпсѣ пентрѣ че оре
деспераціа Техdelіндеї е маї таре де кѣтѣ а
тѣтърорѣ? —

Ачесте дптревърї п̀авеаѣ алѣ р̀спнцсѣ де
кѣтѣ цемете шї пльпцерї! . . . — Дон Жван
алергѣ. — Елѣ се пречїпїтѣзъ дпайнтеа тїнерїї
прїнчесе: — Еї вїне! . . . зїсе елѣ, варба-
рѣлѣ . . . дндзплекатъсаѣ елѣ? Дпфццошареа
ебстрѣ фостаѣ ачеа а зпел дївїнїтѣцї протектѣ-
ре? . . . Дарѣ, че в̀дѣ! . . . Техdelında! . . .
Еа нѣ тѣ маї аскълтѣ. . . . Шѣбра морцїї! —
Домпнѣ, че дптшпларе непревзхтѣ аѣ кѣфн-
дат'о дп астѣ трїстѣ старе! . . . Скѣмпѣ Тех-
delında! deskїде окїї . . . рекзпште пе аман-
тѣлѣ тѣѣ ївїтѣ. . . . Че! тѣ нѣ тѣ маї кѣпшїтї!
тѣ нѣ тѣ маї аскълдї! . . . Еа есте м̀рїндѣ!
. . . . Домпнѣ! Дп нѣтеле зпанїтѣцїї, дп нѣтеле
черївляї, те рогѣ, скѣте-тѣ дїп ачестѣ авїсѣ! . .
Ворѣеште . . . педндзплекатѣтѣ деспотѣ
хотѣрѣтаѣ елѣ пердереа пѣстрѣ? Дарѣ,
Д-та нѣ'тї р̀спнцї? Дта пльпцї! Ах!
пентрѣ нѣтеле лї Dzeѣ, ворѣеште . . . — Дон
Жван! стрїгѣ прїнчеса, Дон Жван! нѣ тѣ дп-
треба, нѣ тѣ дптреба те рогѣ! ловїтѣра кѣ каре
амѣ се те стрѣпнлг̀ есте фѣрте крѣнтѣ, маї
терївїлѣ де кѣтѣ мѣртеа! . . . — Делѣї аѣ се

фїе прада ф̀рїеї зпел тїранѣ? . . . — Нѣ, ста-
тѣлѣ аѣ скѣпатѣ — Елѣ аѣ скѣпатѣ! се
м̀лцїмїшѣ дарѣ лї Dzeѣ, арбїтѣрлѣ Сьпретѣ
алѣ тѣтърорѣ вроїнцелорѣ — Дта те веї
кѣтремѣра, Дон Жван Да, Делѣї н̀аре а
се teme де м̀нїа лї Бажазетѣ . . . дарѣ . . .
штїї кѣ че преѣѣ? Дта Дон Жван, Дта маї кѣ
самѣ веї фї чеа дїптѣї вїктїмѣ . . . — Че! елѣ
аѣ дївратѣ мѣртеа mea? а! воїѣ мерѣе дарѣ:
воїѣ мерѣе, се тѣ сакрїфїкѣ пентрѣ патрїа мѣ!
. . . — Дпкѣ одатѣ, фїїлѣї мѣѣ, непорочїреа
де каре амѣ сѣ те дпштїїнцезѣ ва фї пентрѣ
тїне маї м̀лѣтѣ де кѣтѣ тѣте грозвїїле морцїї
челїї маї крѣде! Шї ла ачесте кѣвїпте,
астѣ фемеїе десператѣ каде прадѣ сѣшїїторїї
сале д̀рерї; — тѣте спїрїтеле сьнтѣ сьспен-
date; тодї дп аштептаре п̀зескѣ тѣчере . . .
— Дон Жван есте маї перѣдѣторїѣ де кѣтѣ
тодї, де а афла чеаа че Сьверана аре атѣта
остенелѣ де а дескоперї; кѣ тѣтѣ дорїнда са
естретѣ де а аскълта пе прїнчеса, окїї сеї дпсѣ
сьнтѣ педнчетатѣ цїпїтїдї асьпра Техdelіндеї,
кареа дїп к̀ндѣ дп к̀ндѣ слобозїа нїште цѣ-
мете пльпг̀торе, шї аної рекѣдеа еарѣшї сьѣ
повѣра д̀рерїї сале. —

Дп сѣзрїшїтѣ прїнчеса аѣ ворбїтѣ: „Цене-
рошїлорѣ четѣденї! сьпѣшї карїї мерїтадї амо-
рѣлѣ шї сакрїфїцїїле Домпїлорѣ воштрї, шї тѣ
дпфортѣнате Дон Жван, ф̀рѣ дпоїелѣл челѣї маї
вреднїкѣ де пљпсѣ де кѣтѣ тодї. — Аскълтадї,
аскълтадї! кѣ че кондїцїе Бажазетѣ опреште
браѣлѣї сеї гата а пе префаче дп пѣлбере! елѣ
нѣ'тї аѣ датѣ де кѣтѣ дозѣзечї шї патрѣ де оре
пентрѣ а адеце; саѣ де аї сатїсфаче черереа,
саѣ де а vedѣ ф̀рѣлѣ шї флакѣра п̀стїїндѣ
жалнїкѣлѣ пострѣ статѣ: елѣ аштепѣтѣ ка м̀пне
. м̀пне! еѣ се т̀рїїѣ пе фїїка mea, пе
каре їменялѣ ц'о дестїнасѣ, с'о т̀рїїѣ! . . . де-
парте де ачесте локѣрї, дп таѣбра, пентрѣ де
а о нѣмї содїа са! саѣ, ної к̀демѣї кѣ
тодїї сьѣ саѣїа дестрѣктѣре! — Цоїа

са! стрізь Дон Жван ка ісвітѣ де фалцерѣ! —
 Да, елѣ ді дѣ тѣла са дн фрѣптеа арматеї
 днтрѣї: сад рефвзлѣ меѣ, нїмїкчеште Делѣї
 шї тоді локвіторїї сеї Еатѣ! амїчілорѣ!
 еатѣ, Дон Жван! грозава весте де каре ера
 се те факѣ пѣртамѣ. —

(Ва зрѣта.)

С В Е Н І Р Ъ.

Џмѣреї Амїкълї Васїлї Гратѣа *).

„Омслѣ е о тайнѣ, віаца лїї нїш вїсѣ
 „Свф.летелорѣ влжнде черїкѣ е дескїсѣ.“

В. Александрї.

Ераї кашї о флоре, че цїпгашѣ се 'нржнѣ
 Кѣ pazele de coare дн zilele lăi Маїс,
 Че фрацедѣ 'нѣлореште сѣв а фечоареї тѣлѣ
 Дн свавѣ грѣдїнїорѣ — ка флорїле дїн раїс. —
 Че п'аре сѣ се театѣ де трїста вештезїре
 Сѣв астѣ делїкатѣ шї цїпгашѣ 'нржїкїре.

Дар' ваї! прекзїт апаре знѣ порѣ днтѣнекосѣ
 Портѣндѣ дн снлѣ фѣртѣне шї фалцере вомжндѣ,
 Шї флореа дѣртѣндѣ-о к'знѣ взетѣ фѣрїосѣ,
 Лїпсїтѣ де віацѣ о-аштерне ла пѣтѣнтѣ:
 Аша тірана тѣрте венї пе не-аштепгате,
 Шї'дї рѣнсе фїрѣлѣ віедеї дн фрацѣда етате! —

Нѣтрїтѣ де дѣлчї спѣрацѣ дн лѣме-авїа-аї пѣшїтѣ, —
 Авїа-аї ажѣнсѣ а віедеї плѣкѣтѣ прїмѣварѣ,
 Кѣндѣ пѣнтѣ'ї плїнѣ де снлцѣрї . . . , кѣндѣ омѣ'ї фѣрї-
 чїтѣ, . . .

Кѣндѣ траїлѣ есте дѣлче шї тѣртеа мѣлѣ амарѣ,
 Кѣндѣ інїма'н снлѣ вате де-знѣ таїнїкѣ, цїпгашѣ дорѣ,
 Кѣндѣ тѣте спѣнѣ к'н лѣме нѣ е декѣтѣ аморѣ. . . .

Шї етѣ кѣ ѡрсїта, пар' кѣ те-а 'нвїдїатѣ,
 Асѣпра та потїпте, крѣделѣ пѣвѣлї,
 Шї 'нвїнсѣ 'н лѣпта маре віаца-дї с'а кѣрматѣ; —
 Аша аѣ тѣте 'н лѣме одатѣ-а се фїнї:

*) Фостѣ теологѣ ротѣнѣ дїн дїчѣса Орѣданѣ
 ла знїверсїтате Пестеї дн кѣрскѣ П., шї рѣнѣзсатѣ
 дн фѣрїле школаре а касѣ ла пѣрїнцї, дн Галша (Эн-
 гарїа, комїтатѣлѣ Арадѣлї) 1858. — П. М.

Вїацѣ, фѣрїчїре, орї че'ї маї скзїнѣ сѣв соаре,
 Апзнѣ кѣрѣндѣ, ка вѣрѣва, ка вїсѣлѣ, ка о флоре! —

А та жѣнїз скзѣтѣ фѣ нѣмаї іпочїнцѣ
 Пѣзїтѣ де пѣкате прїп скзѣтѣлѣ пѣрїнцѣскѣ,
 Де ачеа нѣтрїаї дн пѣнтѣ'дї о повїлѣ tendїncѣ
 Спѣре а'дї сѣкра віаца алтарїлїкї зеескѣ,
 Спѣре а 'пѣвѣца попорѣ'дї, сѣв шїтѣ че'ї вїртѣте,
 Пе калса Ісмінѣреї а'лѣ дѣче ла салѣте.

Дн скзїнна та пѣчїсне о матѣ цї-аї прївїтѣ,
 Аї сеї фїї пѣнтѣрѣ тїне ераѣ ка фрацї де-знѣ снлѣце, —
 Пе фрацї ка шї пе матѣ тѣ днтїмѣ і-аї ісвітѣ;
 Дечї матѣ ка шї фрацїї дїн інїтѣ те плжнѣ,
 Кѣм плжнѣ пе-орї шї каре дїн фїїї сеї че-апзнѣ,
 Шї кѣм плжнѣ фрацїї сїнчерї пе-знѣ фрате, каре'ї вѣнѣ.

Те плжнѣ шї те ворѣ плжнѣ преа вѣнї тѣї пѣрїнцї,
 Че-о повїлѣ спѣрацѣ дн тїне ш'аѣ пѣрдѣтѣ, —
 Те плжнѣ фрацїї-дї ш'амїчїї кѣ лакрїме фѣрвїнцї,
 Сѣнтѣ трїстї пѣнтѣрѣ-а та тѣрте орї кѣдї те-аѣ кѣ-
 носкѣтѣ;

Дар' декѣтѣ тоді маї трїстѣ е доїосѣ сѣфлетѣлѣ меѣ . . .
 Амїкѣ, ка шї пе тїне, ах! п'о сѣ маї амѣ еѣ!!!

Кѣчї, ваї! е грѣѣ, сѣ афлї дн лѣмеа 'нппоратѣ
 Џнѣ омѣ сѣ те 'нѣлѣеатѣ, сѣ врес-а те 'нѣлѣеце,
 А кѣї сїнчерїтате сѣ фїѣ-адѣвѣратѣ; . . .
 Џнѣ омѣ аша, дѣрѣре, дїн мїї нѣмаї с'аледе! —
 Еар' тѣ-аї фостѣ пѣнтѣрѣ мїне ачелѣ алесѣ дїн мїї,
 Шї, ваї! те-аї дѣсѣ, амїче, те-аї дѣсѣ, сѣ нѣ маї вїї!

Вїаца та апсѣ кѣрѣндѣ дїн астѣ Ісме,
 Се стїнсе ка о разѣ де-знѣ фалцѣрѣ трѣкѣторїс, —
 Тѣ п'авшї тїмпнѣ, сѣ'дї фѣрмечї пѣчї фалѣ, пѣчї ре-
 нѣме,

Нечї монѣмжнтѣ де марморѣ дн секѣлї дѣртѣторїс.
 Дар' пѣспѣлѣ меѣ пѣстрава алѣ тѣѣ скзїнѣ монѣмжнтѣ,
 Шї статѣї вїї се плїтѣвѣ ла трїстѣлѣ тѣѣ моршжнтѣ.

Сѣ піарѣ 'нѣнѣчїмеа, лѣмїна сѣ сосѣскѣ,
 Шї поаптеа ротѣлїмеї сѣ 'нчете,“ аї дорїтѣ: —
 Че офтатѣ, лѣмїна чѣч вѣчїнїкѣ черѣскѣ
 Тѣ етѣ аї ажѣнсѣ-о, ах сѣфлетѣ фѣрїчїтѣ! —
 Фїї дар' фѣрїче-аколо дн вѣчїнїка лѣмїнѣ!
 Шї фїѣ, скзїнѣ амїче, зншорѣ-а та цѣрѣпѣ!!!

Георѣїс Мѣркїшѣ.